

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Petri Castellani Magni Franciæ Eleemosynarii Vita

Galland, Pierre

Parisiis, 1674

Illvstrissimæ Principi Margaretæ Franciæ, Bitvrigvm Dvci, ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-14617

ILLVSTRISSIMÆ PRINCIPI
MARGARETÆ FRANCIÆ,
BITVRIGVM DVCI,

HENRICI REGIS SORORI VNICÆ,
omnibus virtutis doctrinæque insignibus or-
natæ, Petrus Gallandius regius Latinarum
literarum Professor perpetuam felicitatem
exoptat.

*V*M multa sunt à Phi-
losophis tradita, quibus à
vitiis abduci & ad virtu-
tem incitari queamus, Il-
lustrissima Princeps, tum nihil est effi-
cacius quàm virtute & doctrina admi-

A

EPISTOLA.

rabilis viri dictorum factorumque ex dis-
serta descriptione non obscura recordatio.
Quae enim sunt ab illis praclare quidem
& salutariter scripta, sed affectibus ani-
morum orationisque floribus vacua cum
delectandi commovendique viribus ca-
reant, nescio quo modo frigidiora sen-
tiuntur, nec facile in animos legentium
penetrant, neque iis altius insident. At
viri excellentis illustria tum dicta tum
facta verborum aliqua venere condita
vivum nescio quid spirant, & eas ad-
miraciones, expectationes, molestias,
gaudia, spesque, & timores excitant ut
inter legendum nobis vehementer doleat
iis aliquando laborantibus non esse suc-
cursum, praclara verò gerentibus & ex
his laudem insignem consequentibus nos
ipsum egregij laboris non fuisse participes
& socios. Ex quarum rerum commemo-
ratione veluti aculeis quibusdam extimu-
lati generosorum animi non possunt non
incitatissimo cursu ad eorum virtutem
consequendam contendere. Ad quam ut

EPISTOLA.

nostrorum hominum animos erigeremus, tuo mandato parentes, electissima & serenissima virgo, & nostro amori, quo ut singulari, ita mutuo, Castellanium clientem familiarem tuum prosequuti sumus, obsequentes, anno superiore, cum per morbum diuturnum & molestum, à quo supra sex menses lectulo adfixi nihil eorum quæ erant usitata obire possemus, ejus vitam describere aggressi sumus. Cujus incomparabili gloria etsi scio me propter orationis inopiam conferre non posse quod propter præstantem olim artem Alexandro, in eo pingendo Apelles, & fingendo Lysippus, malui tamen quod meis viribus impar esset suscipiendo ineptè officiosus quàm imperanti tibi negando inhumanus atque in ipsum Castellanium parum gratus videri. Vnum est quod hominibus qui in hoc genere præter res bello gestas nihil mirantur persuasum velim, in hujus hominis vita literis ferè & religioni addicta posteris ad memoriam atque imitationem ea esse

EPISTOLA.

*proditæ quæ cùm ad usum vitæ factis
 militaribus multò magis sunt profutura,
 ab eo qui ea nosset & describere posset
 silentio præteriri sine scelere non possent.
 Neque rursus audiendos puto qui in ho-
 minum ecclesiasticorum ordine solos Pon-
 tifices Summos & Cardinales dignos esse
 putant quorum vitæ literarum monumen-
 tis mandata ab interitu & hominum
 oblivione vindicetur; cùm contrà non
 magistratus & dignitates, ad quas ho-
 die ferè nemo nisi per magnam indigni-
 tatem pervenit, majore etiam eas gerit,
 sed virtutem unicam in omni conditione
 vitæ laudare oporteat, & à sacris scrip-
 toribus, ut hoc loco prophanos taceam,
 non minùs eos qui in privata tenuique
 vitæ virtute & doctrina ceteris prælu-
 xerunt, quàm qui opibus & primis ho-
 norum fastigiis clari fuerunt, decantatos
 esse & laudibus celebratos videamus.
 Porrò qui attentè diligentèrque conside-
 rare volet quanta sit ea persona quam
 apud summos Principes patrem & fi-*

EPISTOLA.

*lium in aula tot preclaris ingeniis doctis-
 que hominibus redundante virtute tan-
 tum & doctrina fretus sustinuit, quan-
 tumque sit magni Eleemosynarij munus, si
 quis id quod ille fecit, pro dignitate obi-
 re velit, ejus vitam nequaquam contra-
 hendam & in angustum deducendam es-
 se judicabit. Quæ etsi scio prima specie
 iis parum probatum iri qui de eo non sa-
 tis familiariter noto aliam persuasionem
 quàm ejus vitæ integritas merebatur in-
 duerant, non tamen fore dubito quin si
 quæ scribimus affectibus vacui ex vero
 judicio ad tenue elimata legerint, nostræ
 tandem sententiæ subscribant atque ea-
 dem nobiscum probent. Quæ cum ex con-
 suetudine, quæ cum eo annis duodecim
 intima mihi intercessit, tum ex ejus clien-
 tibus & familiaribus, tum etiam vel ma-
 ximè ex ejus ore mihi planè nota essent,
 putavi fore ut nisi quod tu castitatis,
 temperantiæ, doctrinæ, omnisque virtu-
 tis & sapientiæ muliebris illustre speci-
 men juberet, ego reciperem, nefas in me*

EPISTOLA.

nullis sacris expiandum admisisse judicarer. In quo si tibi, cujus in femina virgine linguæ Latinæ peritiam, artiumque omnium scientiam non vulgarem, judicium, prudentiam summam, ut reliquas animi tui dotes hoc loco taceam, omnes admirantur, satisfactum erit, nos multorum judicia satis æqua experturos esse confidimus. Reliquum est igitur, quod ardentibus votis exoptamus, ut hoc consilio citra ullam assentationem ex vero de clarissimo viro suscepta meditatio ab obtrectatoribus, quibus in vita admirabilis virtutis ejus fulgor oculos præstringebat, tui nominis auctoritate & patrocinio, veluti Minervæ clypeo, tuta esse possit. Cui cum quæcunque à me hîc scripta sunt æquè ac mihi ipsi spectata sint, & parum sit simile veri de mortuo, me præsertim ad te scribentem mentiri voluisse, neminem earum laudum quas illi cumulamur obtrectatorem fore arbitror, nisi qui vel nos omni judicio spoliare vel seipsum summæ olim invidentiæ, nunc etiam

EPISTOLA.

*importuni odij & projecta impudentiæ
condemnare velit. Quorum alterum non
facile iis qui nos norunt, aut qui pravo
affectu vacui ista legent, persuasum iri
spero; alterum autem temerè tanti mali
sui auctoribus tanquam crucem perpe-
tuam, in qua se torqueant, Veritatis
consciis lubens relinquo.*

AD EANDEM.

SI sacra sunt suspenſa deûm donaria templis,
Tutâque majestas numinis illa facit,
Doctrina & virtute tui miranda clientis
Vita, dicata tibi, & nomine scripta tuo,
Non poterit, divûm fata sanguine, nominis umbra
Tecta tui, linguas temnere zoileas.
Sacra parente sacro es, sacra fratre, augustius
unquam
Nil quibus aspexit sol neque terra tulit.
Es quoque sacra novem, quas tu veneraris amâs-
que,
Musis, quæque tuum nomen ad astra ferunt.
Sacra choro Charitum, quarum gremiôque
finûque

A iiij